LEDER: PLAN OG PRAKSIS – BARNEHAGE OG SKOLE

Nye planer

I løpet av 2017 har det blitt vedtatt ny rammeplan for barnehagen og ny overordnet del av læreplanen for skolen. Per nå arbeider utvalg med å utforme nye læreplaner for skolens enkelte fag, og det har allerede vært høringsrunder på de første skissene til kjerneelementer.

Nye planer innebærer offentlig debatt. Ordet «sang» finnes ikke lenger i den overordnede delen av skolens læreplan. Det ble tolket som et tegn på at sang skal ha mindre plass i skolen og resulterte i leserinnlegg og underskriftskampanjer for sang i skolen. Andre skisse til kjerneelementer i KRLE løfter ikke fram kulturarv-formidling som sentralt i faget, noe som resulterer i medieoppslag i skrivende stund.

Nye planer innebærer også at mange leser, vurderer og gir grundige innspill i form av hørings svar. For den som leser høringsutkastet til skolens nye overordnede del sammen med den vedtatte planen, er det tydelig at høringsrunder er dugnad som kaster mye av seg. Undertegnede ser i alle fall et hav av kvalitetsforskjell mellom de to versjonene, basert på de mange velbegrunnede og gode innspillene som kom i høringsrunden.

I dette nummeret av Prismet vier vi plass til barnehagens nye rammeplan og den nye overordnede delen av skolens læreplan, ved å presentere tema som ble løftet fram i ulike hørings svar og en vurdering av endringene fra utkast til vedtatt plan. Dette er nyttig lesing for å få et innblikk i noe av det som er nytt og omdiskutert i de nye planene. Her er også en forskningsartikkel, signert Olav Hovdelien, om religion i barnehagens nye rammeplan.

Ny praksis?

Planene blir nye, men det store spørsmålet framover vil naturligvis være hvordan disse planene påvirker praksis og barns og unges hverdag i skole og barnehage. Som kjent er det forskjell på vedtatte planer og hvordan planene forstås, praktiseres og erfares. Flere lærere uttrykte at den forrige generelle delen av skolens læreplan opplevdes så fjern fra skolehverdagen at den ikke ble mye brukt – men også at den var så visjonær at en kunne lese den og oppleve et løft midt i de små tingene som til sammen utgjør en skolehverdag. Hvordan vil de nye planene fungere? Hvordan gjennomfører en i praksis det planene sier? Hvordan og i hvilken grad påvirker planene praksis?

Artikkelen «Hvordan møte barns religiøse undring og spørsmål i barnehagen», signert barnehagelærer Silje Aaliya Nielsen, berører dette temaet. Rammeplanen sier slik og sånn – men hvordan svarer konkrete barnehagelærere på spørsmål – hvordan gjør en det planen sier en skal gjøre? I forskningsartikelen «Barnesentrert pedagogikk i barnehagen» drøfter Liv Ingrid Aske Håberg barnesentrert versus formidlingssentrert pedagogikk, og viser i et empirieksempel at praksis ikke så enkelt lar seg kategorisere som det ene eller det andre. Det kan være hybrid praksis i betydningen formidlingspedagogikk maskert som barnesentrert pedagogikk.

Dette nummeret av Prismet rommer også tre aktuelle bokmeldinger. Svein Sando anmelder Ingeborg Tveter Thoresens «Barnehagelæreren. Profesjon, politikk og forskning», Thor-André Skrefsrud anmelder Børhaug og Helleves «Interkulturell pedagogikk som motkraft – i en monokulturell praksis» og Asbjørn Hirsch anmelder Løvlie og Løvlies «Du og barnet. Om å skape gode relasjoner med barn». Den sistnevnte er skrevet vel så mye til foreldre som til pedagoger, men er relevant for alle som er opptatt av gode relasjoner med barn.

Vi starter også forhåpentligvis en ny tradisjon i dette nummeret. Redaksjonen har hatt en tanke om at det kan være fint å markere innsatsen til sentrale (norske) religionspedagoger idet de går av med pensjon. Vi har landet på at vi vil gjøre dette gjennom korte tekster som presenterer denne personens faglige bidrag og betydningen av det. Grunnen til at vi vil trykke slike artikler er ikke bare at det er fint med skryt, men også at tekstene sier noe om historien og utviklingen innen religionspedagogikk og religionspedagogisk forskning i vår kontekst. I dette nummeret trykker vi en slik tekst om Sidsel Lieds faglige bidrag. Om noen vil foreslå slike tekster i framtida eller bidra med å skrive, er det svært velkomment.

Gunnfrid Ljones Øierud
Redaktør